

Nekontrolovaný dovoz zboží z online platforem a nedodržování pravidel zatěžuje evropské odpadové hospodářství, upozornil na Radě EU ministr Hladík

17.12.2024 - | KDU-ČSL

„Nakoupit na internetu je jednoduché, a proto přes on-line tržiště proudí do Evropské unie čím dál víc zboží, a hlavně ohromné množství obalů. Podle výpočtu společnosti EKO-KOM, kterou jsme do přípravy tématu zapojili, představuje průměrná zásilka přibližně 80 g obalů. Takových balíčků proudí jen do ČR desítky milionů kusů. České společnosti tak financují sběr a recyklaci za ty zahraniční, především čínské, které na likvidaci obalů nijak nepřispívají. Do budoucna bude takových výrobků přibývat, takže porostou i náklady členských států. Není proto možné, aby on-line platformy mimo EU neplnily stejné požadavky, jako domácí prodejci. Jde o poměrně novou oblast, která ovšem nabývá velmi rychle na důležitosti i kvůli zajištění rovných a férových podmínek pro výrobce v EU,“ vysvětluje ministr životního prostředí Petr Hladík (KDU-ČSL).

A dodává: *„Zároveň je potřeba ochránit spotřebitele a zamezit klamání zákazníka. Potřebujeme, aby každý zákazník věděl, že kupuje bezpečný výrobek, bez toxických látek, který je možné reklamovat. To se nyní neděje a je potřeba to změnit. Podívejme se na rychlý rozvoj společností Temu, Shein, Aliexpress a dalších. To znamená, že budou narůstat i náklady členských států na nakládání s těmito výrobky, až se z nich na území EU stanou odpady. Jenom v České republice je to ročně 100 milionů korun, o které přicházíme při neplacení recyklačního poplatku za obaly ze strany online tržišť,“* dodal ministr s tím, že ČR požaduje, aby odpovědnost za splnění unijních podmínek byla revidována jak v odpadových směrnících, tak v nařízení o digitálních službách (Digital Services Act).

Podle ministra Hladíka je nutné se zabývat stávajícím právním rámcem, zda odpovídá racionálním možnostem, vymáhat po on-line tržištích dodržování požadavků evropské i národní legislativy na ochranu životního prostředí. Vedle obalů zahraniční společnosti neplatí také za nakládání s odpady za elektrická a elektronická zařízení, baterie a další produkty, které do EU posílají. Důvodů, proč tento problém řešit, je tedy několik.

Zboží volně proudí bez registrace

Zahraníční prodejci prodávají produkty na evropském trhu, aniž by plnili povinnosti tzv. rozšířené odpovědnosti výrobce (EPR), jako je registrace v EPR systémech nebo placení recyklačního poplatku za zboží a obaly. Kvůli tomu jejich produkty vstupují na trh bez jakékoliv odpovědnosti za následný zpětný odběr a recyklaci, což zvyšuje náklady na odpadové hospodářství pro členské státy. Zároveň je velmi nešťastné, že evropské kolektivní systémy by měly uzavírat a kontrolovat statisíce dodavatelů.

Nespravedlivé zvýhodnění mimounijních prodejců

To znevýhodňuje evropské výrobce a distributory, kteří musí plnit povinnosti a platit recyklační poplatky. Tím vznikají nerovné podmínky a zahraniční zboží může být levnější, protože není zatíženo náklady za odpady. Zároveň nakupující a spotřebitelé nemají záruky, že jde o kvalitní výrobek, který prošel zdaněním a u kterého mohou uplatnit stejné nároky jako u obchodníků z EU.

Omezená kontrola a vymáhání

Navíc celní orgány nemají vždy možnost efektivně kontrolovat, zda jsou všechny povinnosti splněny, zejména u malých zásilek ze třetích zemí, jejichž počet neustále roste. V důsledku tak rostou náklady na sběr, třídění a recyklaci dovážených produktů, které nakonec zaplatí nejen výrobci, obce a státy EU, ale také samotní občané.

„Proto jsem otevřel diskusi o odpovědnosti on-line platforem a upozornil na vzrůstající problém se zatěžováním unijních států, s ochranou spotřebitelů a nerovnými podmínkami pro obchodníky v EU. Česká republika uvítala diskusi o zajištění efektivního vymáhání použitelných právních předpisů. Nová komisařka Jessika Roswall slíbila, že brzy přijde s řešením a my rádi pomůžeme. Zároveň by se na pravidla pro elektronické obchody měla zaměřit také aktuálně projednávaná celní reforma EU,“ prohlásil na Radě pro životní prostředí v Bruselu ministr Hladík.

<https://www.kdu.cz/aktualne/zpravy/mzp-nekontrolovany-dovoz-zbozi-z-online-platforem>